

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

XXI. Dat specialem modum reformandi per septem monitiones: quas animaduertere iubet; quarum tres declarat; quæ sunt, vt eligatur locus vbi verisimiliter reformatio citiùs inducatur, vt per ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

tim sacrarum, non negligatur; indocti officii scientialibus non intitulentur; minima mala ne fiant, prouideatur; monasteria non nimis multiplicentur; feminis fratres non sine magna necessitate conuersentur; viri boni pro posse manuteneantur; diuitiæ superabundantes caueantur; pro pace terræ crebrò Deus & Sancti exorentur; & cura saltem per proprios fratres, aut non retineatur, aut vt solùm per solidos regatur, vel in toto adimatur. Ex his iam liquet, qui sunt modi generales Religiosos reformandi.

CAPVT XXI.

Dat specialem modum reformandi per septem monitiones: quarum tres declarat; quæ sunt, vt eligatur locus vbi verisimiliter reformatio citius inducatur, vt per principalia professionis inchoetur, & vt officia Conuentus per bonos administrantur.

SEd specialius descendendo ad reformationem alicuius monasterij, oculus mentis habeatur ad septem. Primò, eligatur locus vbi verisimiliter reformatio citius introducatur. Secundò, per ea quæ cadunt sub professionem principaliter inchoetur. Tertio, officia Conuentus principalia per bonos administrantur. Quarto, turbatores

*Septem modi
speciales re-
formanda
Religioni
necessarij.*

R reform-

reformationis maiores emittantur. Quintò, confessores boni & beneuoli instituantur. Sextò, excessus etiam in paruis cum discretione puniantur. Septimò, ea per quæ Ordo lapsus est, præcipue caueantur.

*Primus, ut
reforma-
tionis locus
aptus eli-
gatur.*

Aristor.

*1. Par. 21.
v. 18.*

Primum est, ut de electione loci magis idonei pro reformatione prouideatur. Si enim impossibile sit, simul reformare vnum totum Ordinem, ut cap. x i v. docuimus; eligi debet de possibilibus secundum Philosophum, quod melius est. Videatur ergo an locus possit verisimiliter multa nutrire idonea Ordini supposita, an manutieri per fautores patriæ, an victum ministrare personis necessarium, an fructus magnus ibi sequi valeat animarum: & an per istum locum reformari loca valeant in breui alia; & alia considerentur similia. Hanc considerationem David habuisse perpenditur, cum religionem diuini cultus ampliare & reformare voluit. nam 1. Paralipom. 21. emit aream Iebusæi in Ierusalem, utpote locum multum idoneum, vbi Angelus David iusserat ædificare altare Domino, & offerre holocaustum post perpetrationem peccati de numeratione populi. Salomon proinde loco eodem templum sumptuosissimum cum officialibus copiosissimis prius per David ordinatis cõstruxisse legitur 2. Paral. 2. & 3. Chri-

Christus etiam Ierosolymis in medio terræ religionem Christianam primò per se, & per Apostolos, ac eorum Discipulos, initiare & prosequi voluit, vt in discursu liquet Euan- gelij, & in Apostolorum Actibus: quia à tali idoneo loco cultus Dei latiùs diffun- di potuit.

Secundum est, vt per ea quæ cadunt sub professionem, principaliter inchoetur; vi- delicet per eradicationem vitiorum morta- lium, & per fundationem trium votorum Religionis principalium, obedientiam; ca- stitatem, & paupertatem voluntariam po- tissimè. Nam vbi rerum pura communitas non seruiatur, vix spes de profectu reforma- tionis sperari potest. Qua communitate re- rum adepta, omnes panè aditus vitiorum præcludi valent: proprietate verò, vel (vt in- quiunt) appropriatis & personalibus rebus relictis, statim nulli panè vitiorum aditus possunt obstrui. Non enim quis superbia ve- stium lasciuiare potest, cum à vestiario solùm vestis ministratur regularis: auaritia tunc lo- cum vix habere potest, cui fomentum pe- cuniæ subtractum est: ad feminas nec tunc accessus, nec carnis lapsus habetur, quando eis nullum æris datur pretium: comesta- tionis & ebrietatis materiam cibus subtra- hit rectorij, cum nulla aliunde restat via

2. Inchoan- da refor- matio per ea ad qua ex vi pro- fessionis te- nentur.

Rerū pro- priarum abdicatio prorsus æ- cessaria.

*Eradicare
vicia fami-
liare fuit
Patriar-
chis, Iudici-
bus, Pro-
phetis.*

procurandi lautiora: discursus etiam extra
monasterium, ex quibus multa sequi pos-
sunt mala, faciliter restringuntur; quia ille
nihil potest allegare rationabiliter petendo
licentiam exitus, cui omnia necessaria in
monasterio largiuntur. Permissis autē pro-
priis, & appropriatis è diuerso, vix aliquid
regularis obseruantiae nutrirī potest, nisi spe-
cie tenus. Hunc modum principalia eradi-
candi vitia in reformationis exordio sem-
per habuisse leguntur sancti olim Patriar-
chæ, Iudices, & Prophetæ: qui primò om-
nem cultum idololatriæ eradicauerunt ab
Israëlitis: vnde Abraham per Deum de Vr
Chaldæorum, id est, de igne adorato per
Chaldæos, sic vocatur: *Egredere, inquit, de
terra tua, & de cognatione tua, & de domo
patris tui, & veni in terram,* (scilicet promif-
sionis, *quam monstrauero tibi.* Quo an-
nuente statim ibi ædificauit altare Deo, vi-
ctoriam belli fortitus est, futura vidit, & cir-
cuncisionis accepit legem (vt patet Gen. 12.
vsque 18.) per quam totam suam domum
reformauit. Sic Deus legem naturalē, quam
à creationis principio cordibus hominum
indiderat, reformaturus per legem dandam
scripto (iam Moyse in monte Sinai existen-
te) sic ait à principio: *Ego sum Dominus
Deus tuus, &c. non habebis Deos alienos co-*

ram

ram me. Sic Samuel iudicaturus Israël, & eundem reformaturus, in principio regiminis ad eos ait: *Si in toto corde vestro reuer-* 1. Reg. 7. 3.
timini ad Dominum, auferte Deos alienos de medio vestrum, Baalim & Astaroth; & preparate corda vestra Domino, & seruite ei soli. Cùm autem secundùm Apostolum, idolii proprietatis tollere omnino necessarium est.
avaritia sit idolorum seruitus; summè necessariũ est in principio reformationis, proprietatis idola tollere. Nam Coloss. 3. dicitur: Coloss. 3. 5.
Mortificate membra vestra, quæ sunt super terram; fornicationem, immunditiam, libidinem, concupiscentiam malam, & avaritiam, quæ est idolorum seruitus: propter quæ venit ira Dei super filios incredulitatis. Vnde Cassianus collatione Abbatis Cassian. collat. 12. cap. 2.
 Cheremonis, eadem Apostoli verba commemorans, ait: Quisquis non communicat necessitatibus egenorum, & pecuniæ suæ, quam infideli tenacitate conseruat, Christi præcepta postponit, & idololatriæ crimen incurrit; amorem scilicet mundalis materiæ, diuinæ præferens charitati. Hæc ergo sunt avaritiæ & proprietatis idola, quæ reformationis Pater præ cunctis demoliri debet palam, & etiam occultè: exemplo illius pulcherrimæ Rachelis, quæ vt patrem suum ab idololatriæ traheret vitio, idola eius abstulit, piè mota, sed improprio furto: & cùm

ea pater quæreret, ipsa desuper sedit; Gen. 31. Per quæ significatur, vt dicit ibi Glossa, quòd auaritiæ vitium amoueri debet, & per lamenta pœnitentiæ quisque talia debet tegere.

3. *Ut officia principalia per bonos administrantur.*

Tertium est, vt officia conuentus principalia per bonos administrantur: puta non solum Abbacia, Prioratus, Decanatus, Præpositura, & alia, vt Magisterium Nouitiorum, ac similia, quibus vt plurimum annexa est cura animarum; sed etiam ea quibus non est annexa, scilicet vestiariæ, cellariæ, sacristiæ, & similibus rerum officia: quia si talibus non præficiuntur viri Deum timentes, & zelum religionis habentes, sed tepidorum Religiosorum complices; numquam, vel difficulter emendari poterunt vitia, quæ à talibus officiis negligenter ministratis oriri solent. Præterea Prælato principali nimis durû esset ad omnia videre officia cõtinue. In huius rei documentû legimus Num. 11. *Dixit Moyses ad Dominû: Non possum solus sustinere omnem hunc populum, quia grauis mihi est, &c. Cui respondit Deus: Congrega mihi septuaginta viros de senioribus Israël, quos tu nosti, quòd senes populi sunt, ac magistri: & duces eos ad ostium tabernaculi fœderis, &c.* vt scilicet Spiritum sanctum (id est) gratiam prophetandi, seu donum

num scientiæ accipiant. vide ibi notanda. Vnde huius adinstar ordinauit cum suis Efdras, 1. Efd. 6. ministros Dei in templo iam reformato Ierosolymis, vnde ibi dicitur: *Et statuerunt sacerdotes in ordinibus suis, & Leuitas in vicibus suis super opera Dei in Ierusalem, sicut scriptum est in libro Moy- sis.* Idem fecerunt Apostoli Christi primitiuam Ecclesiam in spiritualibus prouidentibus, & temporalibus, de quibus dicitur Acto- rum 6. *Conuocantes duodecim multitudi- nem discipulorum, dixerunt, Non est æquum nos derelinquere verbum Dei, & ministra- remensis. Considerate ergo fratres, viros ex vobis boni testimoniij septem, plenos Spiritu sancto, & sapientia, quos constituamus super hoc opus: scilicet prouidendi de mini- sterijs, viduis & mensis. Nos verò in mi- nisterio verbi Dei, & orationi instantes erimus.*

CAPVT XXII.

Declarat residua alia quatuor, videlicet, vt turbatores reformationis compescantur, vt confessores boni instituuntur, excessus parui cum discretione puniatur, & vt ra- dices, per quas Ordo lapsus est, caueantur.

QUARTÒ, turbatores reformationis maiores compescantur, nunc minis, nunc

R 4

nunc